

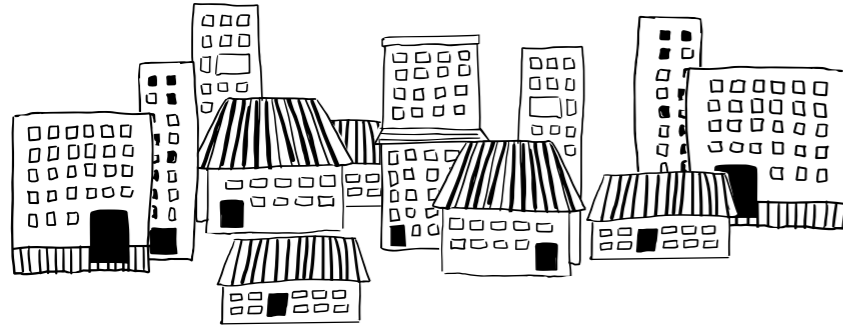
KIERTOTALOUTTA PALVELEVAN JÄTTEENKÄSITTELYALUEEN (LAHDEN SEUDUN KIERRÄTYSPUISTO) VAIHEKAAVAN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

MH 12.11.2018

Päijät-Hämeen maakuntakaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) kuvaa kaavatyön lähtökohtia, vaiheita ja osallisten mahdollisuuksia osallistua valmisteluun. Suunnitelmassa luonnehditaan myös kaavan keskeisiä ympäristövaikutuksia ja miten niitä on tarkoitus arvioida. OAS täydennetään kaavatyön edistyessä ja tehtyjä täydennyksiä voi seurata liiton kotisivuilta tai kyselemällä liiton toimistosta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on virallinen asiakirja, jota koskevat säädökset on kirjattu maakäyttö- ja rakennuslakiin (MRL 63 §) ja -asetukseen (MRA 30 §).

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe	4
Uuden jätteenkäsittelyalueen (Kierrätyspuiston) edellyttämä suunnittelu, päätökset ja toteuttaminen	5
Hankkeen taustaa	5
Vaihemaakuntakaava	5
Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely)	5
Vaihemaakuntakaavatyö ja YVA-menettely sovitetaan yhteen	5
Kuntakaavoitus	6
Alueen toteuttaminen ja luvat	6
Vaihemaakuntakaavan sisältö ja laatiminen	6
Suunnittelualue	6
Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet	7
Maakunnan omat tavoitteet	7
Valtakunnan tason ohjaus ja tavoitteet	8
Tavoitteiden sovittaminen vaihemaakuntakaavatyöhön	8
Vaikutusten arviointi	9
Vaikutusalue	9
Vaihemaakuntakaavan osalliset	11
Osallistumismenettelyt ja tiedottamisen tavat	12
Viranomaisyhteistyö	13
Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa	13
Yhteystiedot	15

Esipuhe

Kirjoitetaan myöhemmin

Uuden jätteenkäsittelyalueen (Kierrätyspuiston) edellyttämä suunnittelu, päätökset ja toteuttaminen

Hankkeen taustaa

Lahden Kujalassa toimii seudullinen jätteenkäsittelyalue eli Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n (PHJ) hallinnoima Kujalan jätekeskus. PHJ:n vastuulla oleva yhdyskuntajätteen käsittely on keskitetty Kujalaan. Jätehuollon palveluita tarjotaan myös elinkeinoelämälle. Vuosikymmenten saatossa jätekeskus on kehittynyt loppusijoitusalueesta jätteiden hyötykäyttöä edistäväksi yritystoiminnan alueeksi. PHJ:n lisäksi alueella toimii nykyään mm. LABIO Oy:n biokaasu- ja kompostointilaitos, Gasum Oy:n biokaasun jalostuslaitos, Tarpaper Recycling Finland Oy:n kattohuopajätteen käsittelylaitos, NCC Roads Oy:n asfalttiasema ja Kekkilä Oy:n mullanjalostusasema.

Jätelaki (646/2011) ja -asetus (VNa 179/2012) sekä useat muut säädökset, ml. EU-tasolla asetetut tavoitteet hyötykäytölle, ohjaavat jätteiden käsittelyä laaja-alaisesti. Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (Vna 331/2013) on vuoden 2016 alusta saakka rajoittanut orgaanisen aineksen sijoittamista kaatopaikoille. Jätteiden hyötykäytön kehittyessä Kujalan alue ei enää riitä takaamaan kiertotaloutta palvelevan yritystoiminnan kehittymisen tarpeita eikä niiden jätteiden ja rejektien loppusijoittamista, joille ei vielä ole olemassa hyötykäyttöä.

Kierrätyspuiston nimellä tehdyt selvitykset ja tätä hanketta edeltäneen, sittemmin toteutumatta jääneen Nastolan kierrätyspuiston YVA-menettely ovat olleet ensi askeleita uuden alueen löytämiseksi. Pelkät selvitykset tai YVA-menettely eivät kuitenkaan riitä asian ratkaisemiseksi, koska alueen laajuudesta ja toiminnasta johtuen tarvitaan myös maakuntakaava, kuntakaavat, ja lupaprosessit, jotta aluetta voi ryhtyä asian omakseen ottava taho toteuttamaan.

Vaihemaakuntakaava

Maakuntakaavan laatimista ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL, 132/1999). Maakuntakaava voidaan laatia koko maakuntaa koskevana kokonaisuusmaakuntakaavana, tiettyyn aihealueeseen keskittyvänä vaihemaakuntakaavana tai osa-alueelle laadittavana kaavana. Tällä kiertotaloutta palvelevalla vaihemaakuntakaavalla ratkaistaan seudullisesti merkittävän jätteenkäsittelyalueen eli Kierrätyspuiston sijoittuminen Lahden seudulla.

Vaihemaakuntakaavaa tarvitaan sovittamaan yhteen useampaa kuntaa yhteisesti koskevia maankäytön asioita ja tuomaan ne poliittiseen päätöksentekoon. Lahden seudulla Hollolan, Lahden tai Orimattilan alueella on kierrätystarpeiden määrän ja kuljetusäisyyksien takia otollinen sijaintipaikka Kierrätyspuistolle.

Maakuntakaavalla on oikeusvaikutuksia. Ne kohdistuvat etupäässä ohjausvaikutuksina tarkempien kaavojen laadintaan ja viranomaisten työskentelyyn. Maakuntakaava kuitenkin rajoittaa lähtökohdaisesti toimintaa virkistys- tai suojelualueeksi tai liikenteen tai teknisen huollon verkostojen tarpeisiin osoitetuilla alueilla rakentamisrajoituksen takia. Viranomaisten on suunnitelmia ja päätöksiä tehdessään otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista (MRL 32 § ja 33 §).

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely)

Lakisääteistä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Jätteiden käsittely tämän hankkeen mukaisessa laajuudessa sisältyy YVA-lain (252/2017) mukaiseen hankeluetteloon. Hankkeen vaikutukset arvioidaan ja toteutusvaihtoehtoja vertaillaan suunnittelun yhteydessä ennen päätöksentekoa. Menettelyyn sisältyy myös vuorovaikutus asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

YVA-menettelyn tulokset on otettava huomioon hankkeen kaavoituksessa ja lupaharkinnassa. Varsinaiset päätökset Kierrätyspuistoalueen sijoittumisesta tehdään vaihemaakuntakaavaan ja lopulta kunnan yleis- ja asemakaavaan sekä tarvittaviin lupiin perustuen.

Vaihemaakuntakaavatyö ja YVA-menettely sovitaan yhteen

YVA-laissa todetaan, että valtion ja kuntien viranomaisten sekä maakunnan liiton on oltava keskenään yhteistyössä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamiseksi ja sovittamiseksi hanketta koskevien muiden lakien mukaisesti.

menettelyihin. Yhteen sovittamisella pyritään sekä parantamaan asukkaiden että viranomaisten tiedonsaantia ja selkeyttämään asioiden kulkua kaikkien osallisten kannalta.

Päijät-Hämeen liiton, Kierrätyspuiston YVA-menettelystä vastaavan Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n ja YVA-yhteysviranomaisena toimivan Hämeen ELY-keskuksen kesken on sovittu MRL mukaisen vaihemaakuntakaavatyön ja YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn yhteen sovittamisesta. Yhteen sovittaminen on MRL § 62 a (5.5.2017/254) ja YVA-lain § 22 mukaan mahdollista kuulemisten osalta.

Ensimmäinen lakisääteinen kuuleminen järjestetään OAS:n ja YVA-ohjelman valmistuttua. Toinen kuuleminen ajoittuu YVA-selostuksen ja vaihemaakuntakaavan luonnosvaihtoehtojen valmistumiseen. Lakisääteisten kuulemisten lisäksi prosessiin sisällytetään myös muita yleisötilaisuuksia ja työpajoja. Sidosryhmäyhteistyötä on selostettu tarkemmin sivulta 11 alkaen.

Vaihemaakuntakaavan sisältö ja laatiminen

Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto päätti 18.6.2018 käynnistää 2.12.2016 hyväksytyin Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014 päivityksen vaihekaavalla, jonka tarkoituksena on ratkaista kiertotaloutta ja jätteen loppusijoitusta palvelevan jätteenkäsittelyalueen eli Lahden seudun Kierrätyspuiston sijoittuminen.

Päijät-Hämeessä on voimassa vuonna 2016 hyväksytty kokonaisuusmaakuntakaava Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaava ei ole vielä lainvoimainen, koska siitä on jätetty yksi jatkovalitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitus ei koske suunnittelualuetta.

Laadittavasta kaavasta käytetään laatimisen aikana nimeä Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaava ja siinä ratkaistaan kiertotaloutta ja jätteen loppusijoitusta palvelevan jätteenkäsittelyalueen sijoittuminen. Vaihemaakuntakaavakartta esitetään maakuntakaavan 2014 kartan päällä valmistelu- ja ehdotusvaiheissa. Hyväksytty vaihekaava korvaa ne alleen jäävät maakuntakaavan 2014 alueet, joita vaihekaava koskee. Samalla syntyy uusi kokonaisuusmaakuntakaava, joka nimetään Päijät-Hämeen maakuntakaavaksi hyväksymisvuotensa mukaisesti.

Kuntakaavoitus

Alueen tarkemmat rajaukset ratkaistaan kunnan kaavoituksessa. Hollolan ja Orimattilan kaavatilanteet edellyttävät lopullisen ratkaisun selvittyä yleis- ja asemakaavan laatimista valitun aluevaihtoehdon toteuttamisen eteenpäin viemiseksi.

Alueen toteuttaminen ja luvat

Tarvittavien kaavojen tultua lainvoimaisiksi voidaan ryhtyä suunnittelemaan alueen varsinaista toteuttamista. Alue tarvitsee kunnan, yrityksen tai muun organisaation tai näiden yhteenliittymän toteuttajaksi, koska sitä lähdetään toteuttamaan kokonaan uutena alueena. Alueen toteuttamiseksi tarvitaan toimintakonsepti, lukuisia suunnitelmia, toimenpiteitä ja yritysten sijoittumispäätöksiä.

Alueen rakentaminen ja yritykset tarvitsevat toiminnasta riippuen ympäristölupia ja rakennuslupia. Kierrätyspuiston toiminnan käynnistymiseen tulee kulumaan useita vuosia.

Suunnittelualue

Suunnittelualueen muodostavat aluksi alla olevassa kartassa karkeasti katkoviivalla rajatut neljä vaihtoehtoista aluetta. Aluevalinnat pohjautuvat sijaintipaikkaselvitykseen (Sito Oy, 2017) ja aluerajausten tarkennukseen (FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 2018). Alueet ovat nimeltään:

1. Kehätien alue Hollolassa
2. Marjasuon alue Tuuliharjan vieressä Orimattilassa
3. Matomäen alue Nastolan eteläpuolella Orimattilassa
4. Loukkaanmäen alueen nelostien länsipuolinen osa Orimattilassa.

Maakuntakaavaan laadittavien selvitysten ja YVA-menettelyn aikana syntyvien selvitysten pohjalta suunnittelualue karsiutuu ehdotusvaiheessa esitettävään ratkaisuun.

Kuva: Kartta Lahden seudulla tutkittavista jätteenkäsittelyalueen (Lahden seudun Kierrätyspuiston) sijaintivaihtoehdoista Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 päällä esitettynä

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Lähtökohdia ja tavoitteita maakuntakaavalle määrittävät Päijät-Hämeen maakuntastrategia, kuntien ja alueen muiden toimijoiden omista lähtökohdista asettamat tavoitteet, lainsäädäntö sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Nämä sovitetaan maakuntakaavatyössä yhteen. Kansainväliset sopimukset, Euroopan aluesuunnittelun ja kehityksen suuntaviivat välittyvät kaavatyöhön valtakunnan tasolta ja maakuntastrategian kautta.

Hämeen ELY-keskuksen vesienhoidon keskeiseksi tavoitteeksi on kirjattu suojella, parantaa ja ennallistaa jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilaa niin, ettei niiden tila heikkene eikä pyrkä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan (Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2016 – 2021).

Maakunnan omat tavoitteet

Päijät-Hämeen tavoitteet on kirjattu Päijät-Hämeen maakuntastrategia ja -ohjelma 2018-2021 asiakirjaan. Jätteen keruu, käsittely ja kierrätys on todettu yhdeksi maakunnan vahvaksi toimialaksi. Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto hyväksyi 19.6.2017 tavoitteiksi alueen vetovoiman lisäämisen, jalostusarvon nostamisen kauttaaltaan ja uusien kas-

vualojen kokeilemisen. Älykkään erikoistumisen kärjiksi Päijät-Hämeessä on valittu kiertotalous, muotoilu sekä liikunta ja elämykset. Kiertotalous on voimakkaasti mukana strategian ja ohjelman tavoitteissa ja tavoitteet täsmentyvät edelleen Päijät-Hämeen kiertotalouden tiekartassa: <http://www.kohtikiertotaloutta.fi/>.

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n ja Lahden kaupunkiseudun kuntien tavoitteena on ollut varmistaa riittävän kokoinen toimijoiden synergiasta hyötyvä alue tulevaisuuden tarpeisiin, jossa ympäristöhaitat voidaan ehkäistä tehokkaasti.

Valtakunnan tason ohjaus ja tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on annettu kaikille kaavamuodoille yhteiset suunnittelun tavoitteet (MRL 5 §). Lisäksi jokaiselle kaavatasolle on esitetty omat sisältövaatimukset (MRL 28 §), jotka maakuntakaavan osalta ovat:

1. maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne
2. alueiden käytön ekologinen kestävyys
3. ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt
4. vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö
5. maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
6. maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen
7. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Kaavaa laadittaessa on myös pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavaa laadittaessa on selvitettävä, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat.

Edellä tässä pykälässä mainitut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne astuivat voimaan 1.4.2018. Päätöksessä tavoitteet on ryhmitelty seuraavasti:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö
- luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tarkempia tietoja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista saa esim. internetistä [http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Maankayton_suunnittelujarjestelma/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet\(13419\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Maankayton_suunnittelujarjestelma/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet(13419))

Maakuntakaavan sisältövaatimukset, luonnonsuojeluohjelmat ja –päätökset sekä maisema-alueiden perustamispäätökset (LSL 1096/1996) ja valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet otetaan lähtökohdiksi kaavatyölle.

Tavoitteiden sovittaminen vaihemaakuntakaavatyöhön

Vaihemaakuntakaavalla ratkaistaan vain jätteenkäsittelyalueen sijainti ja siihen liittyvät liikenne-, sähkö-, vesihuoltoverkostot tai muut erityisesti jätteenkäsittelyalueen toiminnan edellyttämät seudullisen tason tarpeet. Nämä sovitaan yhteen lakien asettamien reunaehtojen ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Valtakunnallisissa alueidenkäytön tavoitteissa toimivien yhdyskuntien ja kestävä liikkumisen kohdassa todetaan, että resurssitehokas ja vähähiilinen yhdyskuntakehitys on välttämätöntä, jotta Suomi pystyy täyttämään Pariisin ilmastopimuksen mukaiset päästövähennysvelvoitteet. Tässä maakuntakaavassa tätä valtakunnallista tavoitetta voidaan edistää luomalla edellytyksiä elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle ja sijoittumiselle hyvin saavutettaville alueille.

Tätä kaavaa koskien korostuu valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa terveellisen ja turvallisen elinympäristön kokonaisuudessa tavoite ehkäistä melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Myös haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Tavoitekokonaisuuden elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat osalta kaavatyössä edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia ja kaavan aluevarauksien laatimista varten tarvitaan erilaisia selvityksiä. Selvitysten määrä ja sisältö tarkentuvat kaavatyön edetessä. Tässä vaiheessa selvitystarpeita on ainakin seuraavista aihealueista:

- Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueiden nykytila
- Päijät-Hämeen ekosysteemipalvelut
- Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä laadittavat selvitykset

Olemassa olevia tai käynnissä olevia selvityksiä:

- Päijät-Hämeen maakuntakaavaa 2014 varten laaditut ja laadinnassa käytetyt selvitykset (esim. luontoon ja kulttuuriympäristöön liittyvät selvitykset)
- Lahden (Nastolan) Kierrätyspuisto, YVA-selostus ja yhteysviranomaisen lausunto arviointiselostuksesta, 2015
- Lahden kaupunki, Seudullinen kierrätyspuisto, Mahdolliset sijaintipaikat, Ramboll Oy, 2016
- Lahden seudun kierrätyspuiston sijaintipaikkaselvitys, kohdekortit ja arviot, Sito Oy, 2017
- Aluerajaustyö Lahden seudun kierrätyspuiston yleissuunnitteluun ja YVA prosessiin liittyen, FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 2018
- Elinkeinoelämän alueet –selvitys, FCG Oy, käynnissä
- Päijät-Hämeen liikennemallin päivitys, Strafica Oy, käynnissä

Vaikutusten arvioimisessa maakuntakaavatasolla otetaan huomioon kaavan luonne, tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten arviointi painottuu maakunnallisesta ja ylimaakunnallisesta näkökulmasta tehtävään arviointiin. Samaan aikaan käynnissä oleva YVA-menettely kohdistuu tarkemmin samojen neljän vaihtoehdoisen alueen vaikutusten arviointiin ja menettelyn aikana tehtäviin selvityksiin. Nämä selvitykset ja vaikutusten arvioinnit ovat käytettävissä maakuntakaavaratkaisua tehtäessä.

Vaikutuksina selvitetään vaihemaakuntakaavan luonne huomioon ottaen merkittävimmät välittömät ja välilliset vaikutukset (MRA 1 §):

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

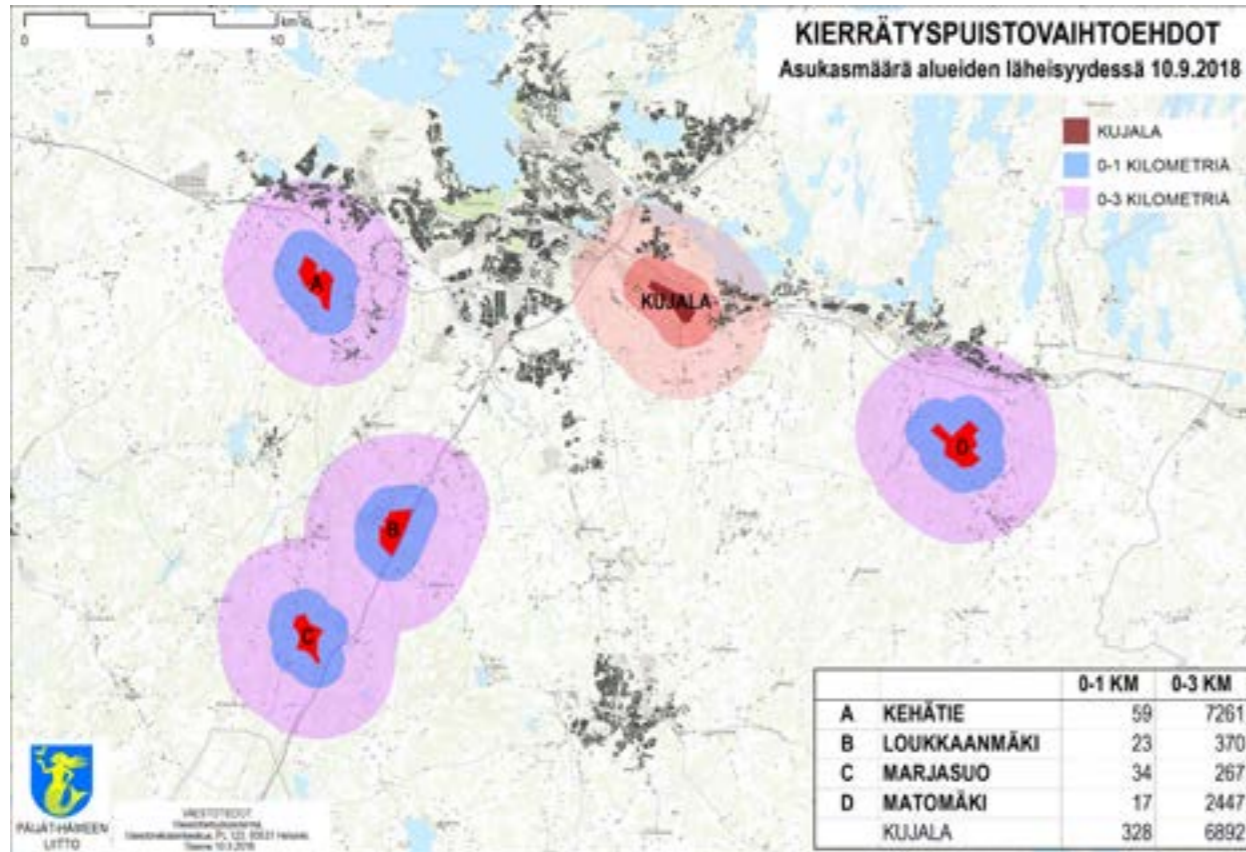
Menettelyssä laaditaan YVA-lainsäädännön mukaiset selvitykset ja vaikutusten arvioinnit. Kierrätyspuiston YVA-menettely tuottaa neljästä vaihtoehdoisesta

- tietoa asukkaille ja päättäjille hankealueiden luonnonolosuhteista sekä alueiden soveltuvuudesta kierrätyspuistokäyttöön
- vertailua keskenään eri hankealueiden soveltuvuutta kierrätyspuistokäyttöön
- aineistoa kunnan kaavoitustyöhön ja vaihemaakuntakaavan käyttöön
- aineistoa kierrätyspuiston sijaintipaikan päättämiseen

YVA-menettelyn rinnalla on tarkoitus tuottaa myös muuta tietoa esimerkiksi hankkeen toteuttamiskustannuksista päätöksentekoa varten.

Vaikutusalue

Vaihekaavan vaikutusalue tarkentuu selvitysten ja työn etenemisen myötä. Alla olevassa kuvassa on vaihtoehdoisista alueista kilometrin ja kolmen kilometrin säteellä rajatut alueet ja esimerkinomaisesti nykyisen Kujalan alue. Niistä on laskettu väestömäärät. Kaavatyön alkuvaiheessa kolmen kilometrin säteellä piirretyt rajaukset ovat vaihekaavan karkeasti rajattuja vaikutusalueita, koska niiden sisään mahtuvat oletetusti ihmisiin, liikenneverkkoon ja ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Vaikutusalueet voivat olla laajempia esimerkiksi pinta- ja pohjavesiolosuhteista johtuen. Tällaiset seikat selviävät YVA-menettelyn yhteydessä.

Kuva: Kierrätyspuiston aluevaihtoehtojen vaikutusalueet aluerajaustyön FCG/17.8.2018 mukaisesti, 0-3 km etäisyydellä asuvien väkimäärä ja nykyinen Kujalan alue

Vaihemaakuntakaavan osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (MRL 62 §).

Osallisten määrään vaikuttaa merkittävästi kaavan vaikutusalue ja kaavan sisältö. Osallisten joukko voi täydentyä koko suunnittelutyön ajan. Seuraavaan taulukkoon on koottu tähän mennessä vaihemaakuntakaavan osallisina pidettäviä tahoja:

Maanomistajat	Kaava-alueen maanomistajat ja -haltijat
Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa	Kaava-alueen ulkopuolisen alueen maanomistajat ja -haltijat Kaavan vaikutusalueen asukkaat Yritykset ja elinkeinonharjoittajat Alueella työssä tai koulua käyvät henkilöt Yritysten ja laitosten palveluiden käyttäjät
Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Päijät-Hämeen kunnat: Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä Päijät-Hämeen naapurikunnat: Kuhmoinen, Luhanka, Joutsa, Pertunmaa, Mäntyharju, Kouvola, Iitti (siirtyy Päijät-Hämeeseen lakien tai päätösten tultua voimaan), Lapinjärvi, Myrskylä, Pukkila, Mäntsälä, Hausjärvi, Hämeenlinna, Pälkäne, Kangasala Naapuriliitot: Kanta-Häme, Kymenlaakso, Uusimaa, Keski-Suomi, Etelä-Savo ja Pirkanmaa Museovirasto: Lahden kaupunginmuseo/maakuntamuseo, arkeologian ja rakennuskulttuurin yksiköt Liikenteen viranomaiset: liikennevirasto (1.1.2019 Väylävirasto), Uudenmaan ELY-keskus Hämeen ympäristökeskus Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä, ympäristöterveyden huolto Päijät-Hämeen pelastuslaitos Etelä-Suomen AVI Puolustusvoimat
Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Hämeen-Uudenmaan metsäkeskus Hämeen maaseutukeskus Luonnonsuojelujärjestöt kuten Suomen luonnonsuojeluliitto, Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri, BirdLife Finland, Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys, jne. Lahden seudun yrityskeskus LADEC Energialaitokset, vesilaitokset, tietoliikenteestä vastaavat yhtiöt kuten Lahti Energia Oy, jne. MTK ja muut maanomistajien etujärjestöt Kylätoimikunnat, asukasjärjestöt, harrastusjärjestöt Elinkeinoharjoittajia edustavat yhteisöt, kuten Hämeen Kauppakamari, Päijät-Hämeen Yrittäjät jne.
Ministeriöt	YM, TEM, LVM, MMM

Osallistumismenettelyt ja tiedottamisen tavat

Maakuntakaavatyössä osallistumismenettelyjä ovat lakisääteiset kuulemiset, esittelytilaisuuksissa ja sidosryhmäneuvotteluissa käytävät keskustelut ja suora tai edustuksellinen kanssakäyminen kaavan valmistelijoiden kanssa. Lakisääteisiä kuulemisia ovat OAS:n, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävillä oloon liittyvät kuulemiset, jolloin osalliset voivat lausua mielipiteensä. Sidosryhmiltä pyydetään lausunnot.

Merkittäviin suunnitteluvaiheisiin liittyen järjestetään foorumi-, työryhmä- tai työpajatyypistä toimintaa. Päijät-Hämeen liitossa työtä ohjaa maakuntahallituksen nimeämä maankäytön ohjausryhmä.

YVA-menettelyn ja vaihekaavan yhteensovittamista varten on perustettu ohjausryhmä (kts. kuva alla). Ohjausryhmässä sovitaan yhteiset yleisötilaisuudet ja laaditaan tarkempi suunnitelma tiedottamisesta.

Kuva: Vaihemaakuntakaavan ja YVA-menettelyn ohjaus ja osallistuminen

Suunnitteluvaiheisiin liittyvistä nähtävillä oloista julkaistaan kuulutukset yhdessä YVA-yhteysviranomaisen kanssa niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnissa julkaistaan (MRA 30§). Ilmoitus julkaistaan Etelä-Suomen Sanomissa, mutta myös soveltuvin osin muissa kuntien virallisissa ilmoituslehdissä.

Vaikutusalueen tarkentumisen myötä tarkennetaan myös tiedottamista. Ajankohtaisista kaavatyön asioista tiedotetaan liiton kotisivuilla internetissä ja tiedotteita laatimalla. Paikallisten tiedotusvä-

lineiden kautta pyritään myös tarjoamaan tietoa kaavatyöstä. Tietolähteitä ovat liiton kotisivujen kautta tai liiton toimistosta saatavat viralliset asiakirjat kuten maakuntavaltuuston ja -hallituksen päätökset, kaava-asiakirjat ja kartat. Halukkaat voivat myös käydä tutustumassa liiton toimistossa kaavatyön laadintaan.

Viranomaisyhteistyö

Lakisääteisiä viranomaisneuvotteluja järjestetään kaksi (MRL § 66 ja MRA 11 §). Aloitustapaan neuvottelu järjestetään sitten, kun luonnokset työohjelmasta ja OAS:sta ovat käytössä. Neuvottelu järjestetään yhdessä YVA-menettelyyn liittyvän ennakoneuvottelun kanssa (YVA-laki § 8). Neuvottelu järjestettiin Päijät-Hämeen liitossa 5.10.2018.

Tarvittaessa järjestetään yhteinen neuvottelu siinä vaiheessa, kun vaihekaavaluonnoksen ja YVA-arviointiselostuksen kuulemisesta on saatu koottua yhteenveto.

Vaihemaakuntakaavasta pyydetään keskeisiltä viranomaisilta lausunnot ja järjestetään ennen kaavaehdotuksen nähtävillä asettamista neuvottelu sitten, kun viranomaisten lausunnot ovat käytössä. Tarvittaessa järjestetään ylimääräisiä neuvotteluja. Tällaiseen voi tulla tarve, jos esimerkiksi kaavaehdotukseen tullaan ehdotusvaiheen neuvottelun jälkeen tekemään sellaisia muutoksia, että kaava on laitettava uudelleen nähtävillä.

Kunta- ja muiden viranomaisten kanssa järjestetään neuvotteluja maakuntakaavatyötä koskevista selvityksistä ja yhteistyömahdollisuuksista selvitysten laadinnassa sekä suunnittelutyön edetessä suunnittelupalavereja tai työkokouksia yhteisen virkamieskäsityksen löytämiseksi keskeisissä suunnitteluratkaisuissa. Kuntien kaavoituskatsauksia varten toimitetaan tiedot maakuntakaavatyön etenemisestä.

Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa

Vaihemaakuntakaavan laatiminen ja YVA-menettely etenevät pääpiirteissään alla olevassa kuvassa kaavion mukaan. Kaavaprosessille laaditaan vuosittain tarkempi työohjelma ja tehdään ohjelmoinnin yhteydessä esille nousevat korjaukset kulkuun ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

MAAKUNTAKAAVAN JA YVA-MENETTELYN ARVIOITU AIKATAULU											
4.10.2018	2018			2019				2020			
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
MAAKUNTAKAAVA											
Käynnistyspäätös	18.6.										
OAS: laatiminen	§										
Selvitykset	§										
Luonnos/vaihtoehdot laatiminen	§										
Ehdotuksen laatiminen	§										
Ehdotuksen nähtävillä olo	§										
Yleisötilaisuudet	xx										
Hyväksyminen	§										
Yhteiset kuulemiset	x										
Yleisötilaisuudet	xxxx										
YVA-MENETTELY											
Päätökset	x										
Käynnistäminen	x										
YVA-ohjelman laatiminen	x										
ELY:n lausunto arviointiohjelmasta	x										
Selvitykset	x										
YVA-selostuksen laatiminen	x										
Yhteysviranomaisen lausunto	x										

Kuva: Alustava kaavio vaihemaakuntakaavan ja YVA-menettelyn etenemisestä ja aikataulusta

Päätös maakuntakaavatyön käynnistämisestä tehtiin maakuntavaltuustossa 18.6.2018. Lahti, Hollola, Orimattila ja Päijät-Hämeen jätehuolto Oy päättivät Kierrätyspuistohankkeen YVA-menettelyyn osallistumisesta keväällä 2018. Samalla YVA-menettelyn hankkeesta vastaavaksi päätettiin Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy.

Vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointi suunnitelma OAS ja hankkeen YVA-ohjelma laitetaan yhtä aikaa nähtäville alkuvuodesta 2019 vähintään 30 päivän ajaksi kuulutuksesta. OAS:sta voi osoittaa mielipiteensä Päijät-Hämeen maakuntahallitukselle ja arviointiohjelmasta yhteysviranomaisena toimivalle Hämeen ELY-keskukselle. Päijät-Hämeen liiton ja Hämeen ELY-keskuksen yhteystiedot löytyvät tämän asiakirjan lopusta. Päijät-Hämeen maakuntahallitus hyväksyy kuulemisen jälkeen OAS:n ja YVA-yhteysviranomaisen antaa lausunnon kuulemisen jälkeen YVA-ohjelmasta.

Selvityksiä laaditaan syksystä 2018 alkaen sekä kaavatyössä että YVA-ohjelman mukaisesti Kierrätyspuisto -hankkeessa. Vuoden 2019 loppupuolella laitetaan nähtäville vaihemaakuntakaava luonnosvaihtoehdot ja YVA-selostus.

Vaihemaakuntakaavan luonnoksesta voi osoittaa mielipiteensä Päijät-Hämeen maakuntahallitukselle ja arviointiselostuksesta yhteysviranomaisena toimivalle Hämeen ELY-keskukselle. YVA-yhteysviranomaisen laati perustellun kannanoton YVA-selostuksesta nähtävillä olon jälkeen. YVA-menettely päättyy yhteysviranomaisen kannanottoon.

Päijät-Hämeen liitto ja Hämeen ELY-keskus YVA-yhteysviranomaisena ohjaavat asiakirjat oikealle taholle, jos mielipiteen esittäjä on epävarma siitä, kummalleko asia käsittely kuuluu.

Vaihekaavasta laaditaan ehdotus keväällä 2020 ottaen huomioon kaavaluonnosvaihtoehdoista saatu palaute ja yhteysviranomaisen kannanotto YVA-selostuksesta. Ehdotus asetetaan nähtäville keväällä ja valmistellaan palautteen perusteella maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi vuoden loppupuolella 2020.

Yhteystiedot

MAAKUNTAKAAVA:

Päijät-Hämeen liitto
Käyntiosoite: Hämeenkatu 9
Postiosoite: PL 50
15111 LAHTI

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@pajjat-hame.fi

Maakuntajohtaja Laura Leppänen, puh. 040 767 4364
Aluesuunnittelupäällikkö Riitta Väänänen, puh. 040 5317 628
Erityisasiantuntija Jaana Martikainen, puh. 044 371 9467

Päijät-Hämeen liiton kotisivut:
<http://www.pajjat-hame.fi/tehtavat/maakuntakaava>

KIERRÄTYSPUISTOHANKKEEN YVA-MENETTELY

Hankkeesta vastaava:
Päijät-Hämeen jätehuolto Oy

Käyntiosoite:
Sapelikatu 7
15160 LAHTI

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@phj.fi
Toimitusjohtaja Tuula Honkanen, puh. 0500 714 686
Kehityspäällikkö Antti Leiskallio, puh. 050 3247 427
Projektisuunnittelija Markit Likolampi, puh. 044 7521 037

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n kotisivut:
<https://www.phj.fi/>

Yhteysviranomaisen:
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
Käyntiosoite: Kirkkokatu 12, Lahti
Postiosoite: Kirjaamo, PL 29, 15141 Lahti
Puh. 0295 025 000 (vaihde)

Yhteyshenkilö
Ylitarkastaja Kari Leinonen, puh. 02 9502 5198
kari.leinonen@ely-keskus.fi

Tietoa YVA-menettelystä:
http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/Hankkeiden_YVAmenettely

YVA-konsultti:
Sweco Ympäristö Oy

Sähköposti
etunimi@sukunimi@sweco.fi
projektipäällikkö Mika Manninen, puh. 045 634 0224
koordinaattori Tarja Ojala, puh. 040 673 9637

